

Memo

Salderingsplan NNN conform Omgevingsverordening NH2020 voor (her)bouw van de Belvédère in het Groenendaalse Bos

14 juli 2020

Inleiding

In het wandelbos Groenendaal heeft tot 1965 een uitkijktoren genaamd Belvédère gestaan. Deze uitkijktoren was bouwvallig en door gebrek aan financiële middelen is de toren niet hersteld maar gesloopt. In december 2018 werd een schenkingsakte getekend waarin een aanzienlijk bedrag werd geschonken aan de gemeente Heemstede ten behoeve van de (her)bouw van een nieuwe Belvédère op de oorspronkelijke locatie. Om de (her)bouw mogelijk te maken is een bestemmingsplan opgesteld.

De Belvédèreheuvel in het Groenendaalse bos maakt onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Herbouw van de Belvédère in het Groenendaalse bos

In het beheerplan Groenendaalse Bos van de gemeente Heemstede is de herbouw van de Belvédère opgenomen. Het terugbouwen van de Belvédère wordt in het beheerplan benoemd als verbetering van de cultuurhistorische waarde van het wandelbos en draagt bij aan het realiseren van het hoofddoel van het beheerplan. Deze luidt: *“De beleving van de cultuurhistorische waarde van het bos versterken, met behoud van de grote ecologische variatie en de mogelijkheden voor diverse vormen van reactie”*.

Om de herbouw mogelijk te maken is een bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan beoogt 70 m² bebouwing op de Belvédèreheuvel toe te staan. De bestemming is ‘Cultuur en ontspanning’ ten behoeve van een uitkijktoren.

Omgevingsverordening NH2020 – Natuur Netwerk Nederland (NNN)

De locatie van de Belvédère is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In dit concrete geval wordt artikel 6.43 lid 4 van de Omgevingsverordening NH2020 toegepast:

Het ruimtelijke plan maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een vermindering van de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen, of van de samenhang tussen die gebieden.

1. Wezenlijke kenmerken en waarden

Voor het opstellen van het bestemmingsplan is een ecologische Quickscan door *Natuurlijke Zaken* uitgevoerd. In dit rapport wordt gebruik gemaakt van de NNN-wijzer, opgesteld door de provincie Noord-Holland, om aan te tonen of de wezenlijke kenmerken en waarden in het gebied significant worden aangetast. Hiervoor zijn verschillende vragen stap voor stap doorlopen. Het rapport concludeert dat er geen gekwalificeerde soorten flora en fauna aangetroffen in het plangebied. Het aangewezen natuurbeheertype (N.17.03 park –of stinzenbos) van het bos is niet zeldzaam. De aanwezige natuur bestaat uit algemene plantensoorten, welke in veel bossen voorkomen. Bovendien is in de omgeving bos voldoende aanwezig van hetzelfde beheertype voor het behoud van een duurzame populatie van de aanwezige soorten. Het planvoornemen heeft geen effect op de abiotiek van het plangebied. De herbouw van de Belvédère heeft daarom geen significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

2. *Samenhang NNN*

Het plangebied bevindt zich in het Groenendaalse bos welke onderdeel uit maakt van het NNN gebied 'Landgoederen bij Heemstede en Bennebroek (Z5)'. De ecologische samenhang van dit gebied bestaat uit de relatie met het duinmassief van Kennemerland-Zuid, gelegen aan de westzijde. De onderlinge samenhang tussen de verschillende landgoederen en die met het duinmassief neemt van west naar oost af. Het Groenendaalse bos bevindt zich in het meest oostelijke deel van het NNN gebied. Het plangebied levert, in verhouding tot de andere westelijk gelegen landgoederen, een minder grote bijdrage aan de onderlinge samenhang tussen de verschillende landgoederen en die met het duinmassief.

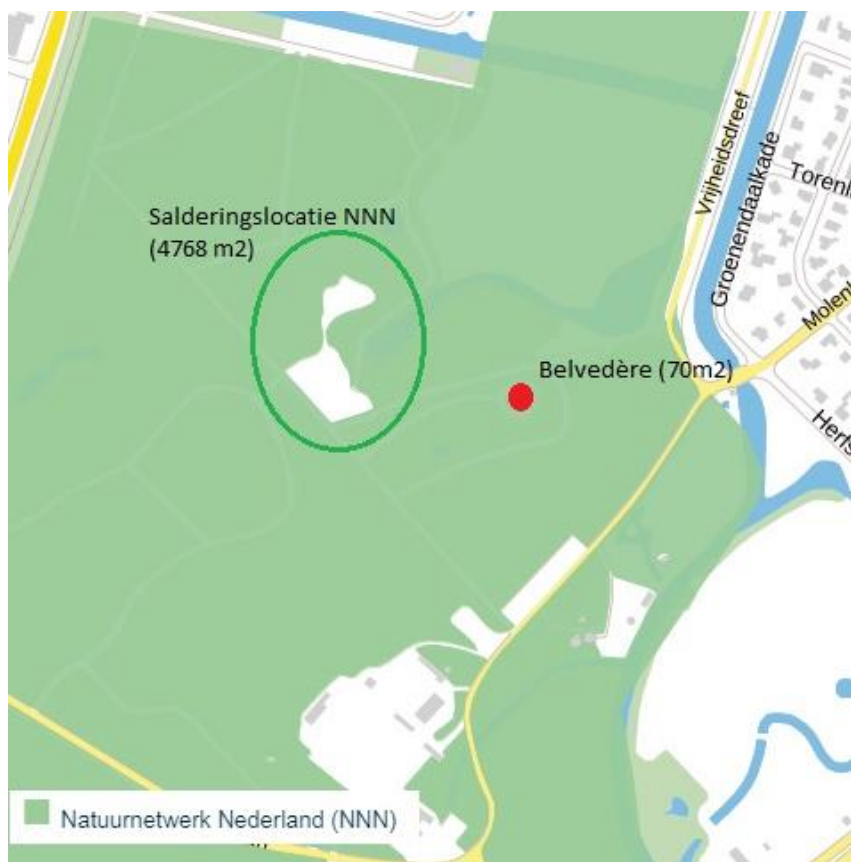
Bovendien heeft het NNN gebied een totale oppervlakte van bijna 450 ha. Het plangebied beslaat maximaal 70m². De ontwikkeling leidt dus gezien de schaal en omvang niet tot een significante aantasting van de onderlinge samenhang.

3. *Oppervlakte verlies: nieuwe begrenzing NNN*

Om het verlies aan NNN te salderen is in overleg met de provincie in de directe omgeving van de locatie gezocht naar een geschikte salderingslocatie (zie figuur 1 volgende pagina). De gevonden locatie is geen onderdeel van het NNN en heeft in totaal een oppervlakte van 4.768 m². Dit is ruim meer dan de benodigde 70 m². De salderingslocatie heeft de bestemming 'Natuur-2' (bestemmingsplan Herziening Landgoederen en Groene gebieden). Deze bestemming is gericht op het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden (conform OV NH2020 artikel 6.43 lid 2 en 3). Hiervoor is geen bestemmingswijziging nodig.

Door de voorbereidingen van het herstel van de Belvédèreheuvel zijn reeds enkele oude bomen gekapt en verwijderd van de huidige NNN-locatie. Hierdoor zijn de bestaande waarden van dit gebied (vermoedelijk) aangetast. Deze plannen zijn conform het *Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032* uitgevoerd. De aangewezen salderingslocatie ligt in het Groenendaalse bos met natuurstype N17.03 (park -of stinzenbos). Door de fysieke kenmerken van de salderingslocatie loopt deze locatie naadloos over in het omliggende NNN-gebied (zie ook afbeeldingen volgende pagina). De kwaliteit van het aanwezige natuurstype is daarom minstens net zo goed als de bestaande NNN-locatie. Er zijn dus geen fysieke maatregelen nodig. Het betreft hier slechts een herbegrenzing.

Zowel bij de gemeente als bij de provincie is niet bekend waarom deze locatie niet is opgenomen in de NNN. Op de onderstaande foto's is zichtbaar dat op de locatie geen verharding aanwezig is. De aanwezigheid van de zandbank (foto rechts op volgende pagina) aan de noordzijde van de locatie vormt geen belemmering om dit gebied op te nemen in het NNN.

Figuur 1 Kaart Groenendaalse bos met locatie Belvédère (rood) en salderingslocatie NNN (groen)

Afbeelding 1 en 2 Foto's Groenendaalse bos bij salderingslocatie

Beheer

De salderingslocatie ligt in het Groenendaalse Bos dat in beheer is van de gemeente Heemstede. Hiervoor heeft de gemeente een beheervisie met beheerplan opgesteld: *Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032*. Onderhoud van het bos wordt uitgevoerd via het reguliere beheer. De salderingslocatie is reeds bestaand bos. Het onderhoud van deze locatie werd al meegenomen binnen het reguliere beheer. Dit wordt ook na het aanwijzen als NNN-locatie gecontinueerd. Er zijn verder geen fysieke maatregelen nodig voor wat betreft de inrichting van de locatie.

Planning

Momenteel bereidt de gemeente de bestemmingsplanprocedure voor. Het salderingsplan maakt onderdeel uit van dit bestemmingsplan. Naar verwachting is het bestemmingsplan in de eerste helft van 2022 vastgesteld, waarna de bouw van de Belvédère kan worden gestart. Het onderhoud en beheer van het Groenendaalse Bos wordt gecontinueerd.

Conclusie

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en de samenhang van het NNN worden door de bouw van de nieuwe Belvédère niet significant aangetast. Door het opnemen van de locatie in het NNN, zoals in groen aangegeven op figuur 1, heeft de herbouw van de Belvédère per saldo geen effect op het oppervlak NNN. De beoogde locatie heeft een oppervlakte welke ruim groter is dan de benodigde 70m².

Hiermee wordt voldaan aan de regels in de Omgevingsverordening NH2020. De provincie heeft de intentie om de salderingslocatie na vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen aan het NNN. De afspraken staan opgenomen in de salderingsovereenkomst.